

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/88/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8715207093
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8715207093.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a členov senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v právnej veci žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: F. L., H.. XX.XX.XXXX, C. F.. K. XXXX/XX, XXX XX S., práv. zast.: Advokátska kancelária JUDr. Peter Baláška, Hviezdoslavova 48, 058 01 Poprad, IČO: 37 983 401, o zaplatenie 8.281,86 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. 11C/288/2015-250 zo dňa 28.06.2018, takto jednohlasne

rozhodol:

R u š í rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti splatnosti uloženej povinnosti zaplatiť istinu s príslušenstvom a vec mu v zrušenej časti v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 6.686,52 eur, nezaplatené úroky vo výške 250,74 eur, úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 250,74 eur odo dňa 3.4.2015 do zaplatenia, nezaplatené úroky z omeškania vo výške 12,89 eur, úrok vo výške 10,99 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 8.658,46 eur od 3.4.2015 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatenej istiny 8.658,46 eur od 3.4.2015 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných 150,-eurových splátkach splatných vždy k 20.dňu v mesiaci vopred počnúc dňom právoplatnosti rozsudku s tým, že neuhradením jednej splátky stane sa splatným celý dlh.

II. Súd konanie v časti istiny 1.595,34 eur z a s t a v u j e .

III. Súd konanie v časti istiny 43,48 eur s prísl. z a s t a v u j e .

IV. Žalobca m á p r á v o na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 %, o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom samostatným uznesením.

2. V odôvodnení napadnutej časti o splatnosti uloženej povinnosti (150,-eur mesačne pod stratou výhody splátok) súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalovaná uznala svoj dlh, pričom sa jedná o vysokú sumu a vzhľadom na prejavenú vôľu zo strany žalovanej uhrádzať tento dlh, súd umožnil žalovanej dlžnú sumu splácať v pravidelných mesačných splátkach.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca v časti, ktorou súdu prvej inštancie povolil žalovanej splácať dlh v mesačných splátkach. Odvolateľ má za to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Citujúc ust. § 232 ods. 3 CSP má podľa odvolateľa súd možnosť neurčiť paričnú lehotu alebo určiť paričnú lehotu dlhšiu ako tri dni (nie splátky). K uvedenému poukázal žalobca na rozsudok Krajského súdu v Žiline,

vo veci, č. k.: 11Co/91/2017, keď podľa neho zákon explicitne podmieňuje alternáciu dĺžky paričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, t. j. súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podloženými zodpovedajúcimi dôkazmi. V tomto smere odvolateľ poukázal aj na rozhodnutia Krajských súdov Trnava vo veciach č. k. 23Co/498/2016, 23Co/108/2017, Krajského súdu v Prešove vo veciach č. k. 17Co/17/2017, 19Co/157/2017, Krajského súdu v Nitre vo veciach č. k. 8Co/34/2017, č. k. 6Co/164/2017 a Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/145/2017 a č. k. 43Co/18/2017 ako aj na uznesenie Krajského súdu Košice vo veci č. k. 11Co/49/2018 zo dňa 26.02.2018.

4. Z vyššie uvedeného podľa odvolateľa teda jednoznačne vyplýva, že bez ďalšieho, najmä bez ďalších dôkazov objektivizujúcich finančnú situáciu žalovaného nebola splnená podmienka, podľa ktorej súd v odôvodnených prípadoch môže určiť dlhšiu lehotu na plnenie a navyše súd priznaním možnosti splátok postupoval nad zákonne dovolený rozsah. Okrem uvedeného súd bol pri svojom rozhodnutí odkázaný na dôkazmi nepodložené tvrdenie žalovanej o jej finančnej situácii, a preto má žalobca za to, že posúdenie finančných možností žalovanej pre účely úhrady dlžnej pohľadávky by malo byť súčasťou aktivít v procese prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia, kedy dôjde jednak k dôslednému zisteniu majetku žalovaného a jednak k voľbe najvhodnejšieho spôsobu výkonu rozhodnutia. Pritom pre posúdenie vymožitelnosti pohľadávky a voľbu vhodného spôsobu jej vymoženia nebude rozhodujúci iba príjem, ale jeho celkové majetkové pomery povinného.

5. Podľa žalobcu rozhodnutie súdu musí byť spravodlivé a nemôže výrazne zvýhodňovať jednu zo strán na úkor druhej. Priznaním splátok vo výške 150,- eur mesačne súd zapríčiniť, že žalovaná bude istinu splácať takmer 4 roky. Na základe porušenia úverovej zmluvy a úplného zastavenia splácania úveru bola tak žalovaná zo strany súdu „odmenená“ tým, že jej bola pridaná možnosť splácania úveru mesačne vo výške mesačnej splátky dokonca (takmer o polovicu) nižšej ako bola splátka dohodnutá v úverovej zmluve. Prvostupňový súd tak podľa odvolateľa svojim rozhodnutím de facto úplne poprel účinky predčasného zosplatnenia úveru, pričom uvedené odôvodnil len veľkou výškou dlhu a bližšie nevyvetlenou prejavenu vôľou žalovanej uhrádzať dlh v splátkach. Uvedené akiste nemôže samo o sebe postačovať na takýto postup súdu. Aj z vyššie uvedených rozhodnutí odvolacích súdov, podľa žalobcu vyplýva, že uvedený postup a rozhodnutie nie sú zákonné ani spravodlivé a v konečnom dôsledku neodstraňujú právnu neistotu veriteľa, ktorého postavenie by sa takýmto rozhodnutím paradoxne, po tom ako bol nútený uplatniť si svoj nárok na súde, zhoršilo.

6. Žalobca preto v rámci svojho odvolacieho návrhu žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň mu priznal náhradu trov odvolacieho konania.

7. Žalovaná sa k podanému odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie proti rozhodnutiu bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP), a že odvolateľ použil zákonom prípustný odvolací dôvod (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 375 ods. 1 a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnuté napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v časti splatnosti uloženej povinnosti plniť, zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Vzhľadom na to, že odvolaním žalobcu bola napadnutá len tá časť rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorej súd povolil žalovanej zaplatiť prisúdenú istinu s príslušenstvom v mesačných splátkach po 150,- eur, tento rozsudok v časti prisúdenej istiny, úrokov a úrokov z omeškania ako aj v tej časti, ktorou súd konanie v časti istiny 1.595,34 eur zastavil a v časti, ktorou súd prvej inštancie konanie v časti istiny 43,48 eur zastavil vrátane odvolaním nenapadnutého výroku o plnení náhrady trov konania žalobcu nadobudlo právoplatnosť a nestalo sa predmetom odvolacieho prieskumu. Odvolací súd preskúmal len dôvodnosť povolenia splátok.

10. Podľa 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere,

že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

11. Podľa 389 ods. 1 písm. c) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhnuté dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

12. Žalobca v podanom odvolaní namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

13. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nim vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis ale nesprávne ho interpretoval, alebo zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

14. Podľa 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia; zároveň aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Citované ust. § 220 CSP dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozhodnutia.

15. Odôvodnenie musí obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. V prípade, ak súd pri odôvodnení rozhodnutia nepostupuje uvedeným spôsobom, ktorý záväzne určuje citované ustanovenie, ide o nedostatky odôvodnenia, ktoré zakladajú vady nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

16. Rozhodujúc o odvolaní žalobcu v tejto veci, odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o povolení splátok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, je nepreskúmateľný a nebol dostatočne zistený skutkový stav. Za nedostatok zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu treba predovšetkým považovať absenciu dôvodov vysvetľujúcich právny záver v otázke od riešenia ktorej bolo rozhodnutie závislé.

17. Žalobca dôvodne poukázal na to, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav týkajúci sa možnosti žalovanej zaplatiť dlžnú pohľadávku. Súd sa vôbec nezaoberal majetkovými pomermi žalovanej, svoje zistenia obmedzil výlučne na záver, že sa jedná „o vysokú sumu“ ako aj na poukaz na prejavenu vôľu zo strany žalovanej uhrádzať tento dlh bez zistenia mesačného príjmu žalovanej, či táto má iné nutné výdavky, a v akej výške. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že súd musí pri svojej úvahe v prípade ak pristúpi k určeniu, že peňažné plnenie sa môže realizovať v splátkach, vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, ktoré musí skúmať ex offio vzhľadom k tomu, že sa jedná o spotrebiteľský vzťah a prihliadať na osobné majetkové pomery žalovanej, vzhľadom na výšku priznaného plnenia a jej platobnú schopnosť s tým, že nesmie dôjsť k zvýhodneniu žiadnej zo strán zmluvného vzťahu, a to ani zvýhodneniu dlžníka na úkor veriteľa, čo musí zohľadniť pri výške splátok a podmienok ich zročnosti.

18. Odvolací súd konštatuje, že z listinných dôkazov súd prvej inštancie nemohol adekvátnym spôsobom posúdiť komplexné pomery žalovanej tak, aby mohol rozhodnúť o primeranosti výšky splátky, tak aby nízke splátky neoprávneným spôsobom nezasiahli do práv žalobcu a v konečnom dôsledku tým, že žalovaná bola zaviazaná zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania, poškodiť i samotnú žalovanú neúmerným predlžovaním doby splatnosti. Výhoda poskytnutá žalovanej v podobe umožniť uhradiť dlh v neprimerane nízkych splátkach je potom zjavne neprimeranou oproti nevýhodnosti postavenia žalobcu a porušuje rovnosť účastníkov konania v občianskoprávných vzťahoch v zmysle § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

19. Uvedené nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý povolil zaplatiť žalovanej prisúdenú sumu v splátkach bez akéhokoľvek posúdenia, či a akým spôsobom mal súd preukázané tvrdenie žalovanej o jej majetkových a sociálnych pomeroch bez uvedenia hľadísk súdu prvej inštancie pre jeho úvahu, či má žalovanej umožniť splatenie dlžnej sumy v dlhšom časovom horizonte ako podľa § 232 ods. 3 CSP, má teda následok, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavky obsiahnuté v ust. § 220 ods. 2 CSP na riadne odôvodnenie rozsudku, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

20. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní zaoberať sa už výlučne splatnosťou žalovanej uloženej povinnosti a svoje dokazovanie zamerať predovšetkým na osobné, majetkové, či zárobkové pomery žalovanej a po zohľadnení vyššie uvedeného právneho záveru odvolacieho súdu opätovne rozhodnúť o splatnosti povinnosti plniť uloženej žalovanej, pričom rozhodnutie bude potrebné riadne v súlade s ust. 220 ods. 2 CSP odôvodniť.

21. Podľa § 396 ods. 3 CSP rozhodne o náhrade trov tohto odvolacieho konania súd prvej inštancie.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).